

PRIJEDLOG

Na temelju članka IV.4.a) Ustava Bosne i Hercegovine Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na ___ sjednici Zastupničkoga doma, održanoj _____ 2007. godine, i na ___ sjednici Doma naroda, održanoj _____ 2007. godine, donijela je

ZAKON O ZAŠTITI PLANOVA RASPOREDA INTEGRIRANIH SKLOPOVA

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Članak 1. (Predmet zaštite)

Ovim se zakonom uređuje zaštita planova rasporeda integriranih sklopova (u daljnjem tekstu: topografija poluvodičkih proizvoda).

Članak 2. (Određenje pojmova)

(1) Za potrebe ovoga zakona:

Topografija poluvodičkoga proizvoda (u daljnjem tekstu: topografija) označava niz odgovarajućih slika koje su nepromjenljivo oblikovane ili kodirane na bilo koji način i:

- a) koja predstavlja trodimenzionalni uzorak slojeva od kojih je poluvodički proizvod sastavljen, i
- b) u kojem nizu svaka slika prikazuje uzorak ili dio uzorka površine poluvodičkoga proizvoda na bilo kojem stupnju njegove izvedbe.

(2) Poluvodički proizvod označava završni ili prijelazni oblik bilo kojeg proizvoda:

- a) koji se sastoji od materijala koji uključuje sloj poluvodljivoga materijala, i
- b) koji ima jedan ili više drugih slojeva sastavljenih od vodljivoga, izolacijskoga ili poluvodljivoga materijala razmještenih sukladno unaprijed utvrđenom trodimenzionalnom uzorku, i
- c) koji je namijenjen izvedbi elektroničke funkcije, isključivo ili zajedno sa drugim funkcijama.

(3) Komercijalno iskorištavanje topografije označava prodaju, iznajmljivanje, davanje u zakup ili bilo koji drugi način komercijalne distribucije topografije, uključujući i nuđenje u te svrhe. Prvo komercijalno iskorištavanje topografije ne uključuje njezino iskorištavanje pod uvjetima povjerljivosti ako se njezina daljnja distribucija ne vrši trećim osobama.

POGLAVLJE II. UVJETI ZAŠTITE I PRAVO NA ZAŠTITU

Članak 3. (Uvjeti zaštite)

(1) Sukladno odredbama ovoga zakona, topografija se štiti isključivim pravima pod uvjetom da je izvorna u smislu da predstavlja rezultat vlastitoga intelektualnoga napora njegova stvaratelja i ako nije uobičajena među stvarateljima poluvodičkih proizvoda i njezinim proizvođačima, odnosno u industriji poluvodiča.

(2) Ako se topografija sastoji od elemenata koji su uobičajeni u industriji poluvodiča, ona se štiti samo u opsegu u kojem kombinacija takvih elemenata, uzevši u cjelini, ispunjava uvjete iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 4. (Pravo na zaštitu)

(1) Pravo na zaštitu topografije ima fizička osoba koja je njezin stvaratelj. Kada je više osoba zajednički stvorilo topografiju, pravo na zaštitu imaju svi stvaratelji zajedno.

(2) Kada je topografija stvorena u radnome odnosu, pravo na zaštitu ima poslodavac stvaratelja te topografije, ako ugovorom o radu nije drukčije određeno.

(3) Kada je topografija stvorena na temelju ugovora koji je različit od ugovora o radu, pravo na zaštitu ima stranka toga ugovora koja je topografiju naručila, ako takvim ugovorom nije drukčije određeno.

(4) Kada je topografija stvorena sukladno stavcima (2) i (3) ovoga članka, pravo na zaštitu imaju:

- a) fizičke osobe koje su državljani Bosne i Hercegovine, ili na teritoriju Bosne i Hercegovine imaju prebivalište ili uobičajeno boravište,
- b) trgovačka društva i druge pravne osobe koje imaju sjedište na teritoriju Bosne i Hercegovine.

(5) Pravo na zaštitu pripada pravnim sljednicima osoba navedenih u stavcima (1) do (4) ovoga članka.

Članak 5. (Nacionalni tretman)

(1) Strane pravne i fizičke osobe koje nemaju sjedište, odnosno prebivalište ili uobičajeno boravište na teritoriju Bosne i Hercegovine uživaju ista prava predviđena ovim zakonom kao domaće pravne i fizičke osobe i s njima izjednačene osobe, ako to proizlazi iz međunarodnih ugovora koji obvezuju Bosnu i Hercegovinu ili iz primjene načela uzajamnosti.

(2) Bez obzira na stavak (1) ovoga članka, nacionalni tretman se neće primjenjivati sve dok strana pravna i fizička osoba ne imenuje zastupnika ili dok se ne ispune posebni uvjeti za strance u sudbenome postupku.

POGLAVLJE III. POSTUPAK ZA REGISTRACIJU TOPOGRAFIJE

Članak 6. (Zajedničke odredbe o postupku)

(1) Postupak za registraciju topografije i proglašenje ništavim rješenja o registraciji topografije provodi Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Institut).

(2) Protiv odluke Instituta nije dopušten priziv, ali se može pokrenuti upravni spor.

(3) Za pojedina pitanja iz postupka koja nisu uređena ovim zakonom primjenjuju se odredbe Zakona o upravnome postupku.

Članak 7. (Podnošenje prijave topografije)

(1) Postupak za registraciju topografije pokreće se prijavom koja sadrži zahtjev za registraciju topografije i druge bitne sastojke propisane ovim zakonom (u daljnjem tekstu: prijava topografije).

(2) Prijava topografije mora sadržavati:

- a) zahtjev za registraciju topografije, koji mora razvidno i sažeto označavati topografiju navođenjem naziva topografije ili pobližim označavanjem područja poluvodičkoga proizvoda,
 - b) podatke dostatne za utvrđivanje tko je podnositelj prijave,
 - c) podatke dostatne za uspostavu veze s podnositeljem prijave ili njegovim zastupnikom, ako ga ima,
 - d) pismenu izjavu o nadnevku prve komercijalne uporabe, ako je taj nadnevak nastupio prije nadnevka podnošenja prijave,
 - e) podatke i prijedloge koji identificiraju topografiju,
 - f) nacрте, odnosno fotografije planova za proizvodnju poluvodičkoga proizvoda, ili
 - g) nacрте, odnosno fotografije planova ili njihovih dijelova za proizvodnju poluvodičkoga proizvoda, ili
 - h) nacрте, odnosno fotografije pojedinačnih slojeva poluvodičkoga proizvoda,
 - i) uzorak topografije kada je proizvod komercijalno iskorišten, zajedno s informacijom kojom se definira elektronska funkcija poluvodičkoga proizvoda.
- (3) Podnositelj prijave može isključiti dijelove nacрта koji se odnose na način proizvodnje poluvodičkoga proizvoda pod uvjetom da su podneseni sastojci prijave dostatni da omoguće identifikaciju topografije.
- (4) Dokumentaciji iz stavka (2) točka e) ovoga članka mogu se priložiti: nosači podataka, njihovi ispisi, poluvodički proizvod za čiju topografiju je registracija zahtijevana ili detaljan opis.
- (5) Za svaku pojedinu topografiju podnosi se posebna prijava.
- (6) Oblik i sastojci prijave, te određena pitanja postupka koji se vodi pred Institutom uređuju se propisima za provedbu ovoga zakona (u daljnjem tekstu: provedbeni propisi) koje donosi direktor Instituta.

Članak 8.

(Dijelovi prijave koji nisu dostupni javnosti)

- (1) Podnositelj prijave topografije ima pravo označiti pojedini od potrebitih sastojaka prijave ili bilo koji njegov dio kao poslovnu tajnu, u tome slučaju ti dijelovi neće biti dostupni javnosti.
- (2) Sud može naložiti otkrivanje materijala iz stavka (1) ovoga članka i to samo osobama koje su uključene u spor koji se odnosi na valjanost ili povredu isključivih prava iz članka 15. ovoga zakona.

Članak 9.

(Ispitivanje prijave)

- (1) Institut ispituje formalne sastojke prijave, odnosno sadržava li prijava topografije sve elemente iz članka 7. stavak (2) ovoga zakona.
- (2) Ako prijava ne sadrži sve elemente iz članka 7. ovoga zakona, Institut će pozvati podnositelja prijave da ukloni nedostatke u roku koji ne može biti kraći od jednoga mjeseca, niti dulji od tri mjeseca.
- (3) Ako podnositelj prijave ukloni sve nedostatke u roku iz stavka (2) ovoga članka, takvoj prijavi priznat će se kao nadnevak podnošenja prijave nadnevak primitka uredne prijave.
- (4) Ako podnositelj prijave ne ukloni sve nedostatke u roku iz stavka (2) ovoga članka, Institut odbacuje prijavu zaključkom.

POGLAVLJE IV. REGISTRACIJA I OBJAVA REGISTRIRANE TOPOGRAFIJE

Članak 10. (Rješenje o registraciji)

- (1) Ako prijava sadrži sve elemente iz članka 7. stavak (1) ovoga zakona, Institut izdaje podnositelju prijave rješenje o registraciji topografije poluvodičkoga proizvoda.
- (2) Topografija poluvodičkoga proizvoda se upisuje u registar topografija. Podaci iz registra objavljuju se u "Službenome glasniku Instituta" i na web-stranici Instituta.

POGLAVLJE V. REGISTAR TOPOGRAFIJA

Članak 11. (Sadržaj registra)

- (1) Registar topografija vodi Institut. Registar se vodi u elektronskome obliku.
- (2) Registar iz stavka (1) ovoga članka je javan i dostupan trećim osobama na uvid.
- (3) U registar topografija za svaku topografiju upisuju se sljedeći podaci:
 - a) registarski broj topografije,
 - b) nadnevak podnošenja prijave,
 - c) nadnevak i broj rješenja o upisu u registar,
 - d) naziv topografije,
 - e) podaci o podnositelju prijave: ime i prezime, te prebivalište, državljanstvo ako je riječ o fizičkoj osobi, odnosno naziv i sjedište ako je riječ o pravnoj osobi pri čemu podaci za pravne osobe moraju biti suglasni sa podacima iz sudbenoga registra,
 - f) podaci o stvaratelju: ime i prezime, te naziv pri čemu je dostatan navod mjesta i države,
 - g) nadnevak prvoga komercijalnoga iskorištavanja topografije, ako je topografija već bila komercijalno iskorištavana,
 - h) podaci o zastupniku, ako postoji,
 - i) podaci o promjenama koje se odnose na: prijenos prava, licencu, proglašavanje ništavim, prestanak važnosti i druge promjene koje su bitne za pravni status registrirane topografije.
- (4) Formular i način vođenja registra topografija poluvodičkoga proizvoda uređuju se provedbenim aktom.

POGLAVLJE VI. PLAĆANJE UPRAVNIH PRISTOJBI I NAKNADE TROŠKOVA POSTUPKA

Članak 12. (Upravna pristojba i naknada troškova postupka)

- (1) Za radnje poduzete u upravnome postupku za registraciju i održavanje vrijednosti topografije plaća se upravna pristojba i naknada posebnih troškova postupka, sukladno posebnim propisima.
- (2) Ako propisana upravna pristojba i naknada posebnih troškova nije plaćena u propisanome roku, prijava se odbacuje zaključkom.

POGLAVLJE VII. PROGLAŠAVANJE NIŠTAVIM REGISTRACIJE TOPOGRAFIJE

Članak 13.

(Razlozi za proglašavanje ništavim registracije)

Rješenje o registraciji topografije proglašava se ništavim ako se utvrdi:

- a) da topografija ne udovoljava uvjetima iz članka 3. stavak (1) ovoga zakona,
- b) da je prijavu podnijela fizička ili pravna osoba koja nema pravo na zaštitu,
- c) da prijava nije podnesena u roku iz članka 19. ovoga zakona,
- d) da na temelju planova koji se odnose na registriranu topografiju nije moguća njezina identifikacija.

Članak 14.

(Osobe ovlaštene za pokretanje postupka)

Postupak za proglašavanje ništavim rješenja o registraciji topografije može pokrenuti Institut po službenoj dužnosti ili na prijedlog fizičke ili pravne osobe ili na prijedlog javnoga pravobranitelja, zbog razloga iz članka 13. ovoga zakona, i to za sve vrijeme trajanja vrijednosti topografije.

POGLAVLJE VIII. UČINCI ZAŠTITE I OGRANIČENJA

Članak 15.

(Isključiva prava)

- (1) Isključiva prava iz članka 3. ovoga zakona uključuju pravo davanja odobrenja ili zabranjivanja bilo koje od sljedećih radnji:
 - a) radnje umnožavanja topografije bez obzira je li učinjeno inkorporiranjem poluvodičkoga proizvoda ili na drugi način zaštićene topografije u cjelini ili na bilo kojem dijelu, izuzevši radnju umnožavanja bilo kojeg dijela koji ne zadovoljava uvjet izvornosti topografije,
 - b) radnje uvoza, prodaje ili drugoga načina stavljanja u promet topografije ili proizvoda proizvedenoga uporabom zaštićene topografije, kao i proizvoda u koji je ugrađen poluvodički proizvod koji sadrži zaštićenu topografiju.
- (2) Isključiva prava iz stavka (1) ovoga članka ne odnose se ni na koji koncept, postupak, sustav, tehniku proizvodnje topografije ili informaciju sadržanu u topografiji, nego samo na topografiju kao takvu.

Članak 16.

(Ograničenje isključivih prava)

- (1) Bez odobrenja nositelja isključivih prava iz zaštićene topografije dopuštene su sljedeće radnje:
 - a) radnja umnožavanja zaštićene topografije za osobne potrebe u nekomercijalne svrhe,
 - b) radnja umnožavanja zaštićene topografije u svrhu analiziranja, istraživanja, procjene ili učenja o konceptima, procesima, sustavima ili tehnikama sadržanim u topografiji ili same topografije kao takve.
- (2) Kada treća strana na temelju procjene ili analize zaštićene topografije (prva topografija) stvori topografiju koja ispunjava uvjet izvornosti predviđen u članku 3. stavak (1) ovoga zakona (druga topografija), ta treća strana može inkorporirati poluvodički proizvod u drugu topografiju ili izvesti bilo koju radnju navedenu u stavku (1) ovoga članka u svezi s topografijom a da se ne smatra da time povređuje prava nositelja prve topografije.

Članak 17.
(Komercijalno iskorištavanje bez dozvole)

(1) Osoba koja prigodom stjecanja poluvodičkoga proizvoda nije znala ili nije imala razlog vjerovati da je riječ o proizvodu na kojemu postoje isključiva prava iz zaštićene topografije ne može se spriječiti da komercijalno iskorištava taj proizvod.

(2) Za komercijalno iskorištavanje poluvodičkoga proizvoda koje uslijedi nakon što je osoba iz stavka (1) ovoga članka saznala ili je imala opravdani razlog vjerovati da se radi o proizvodu na kojemu postoje isključiva prava iz zaštićene topografije odgovarajuću naknadu određuje sud, osim ako stranke ne riješe spor putem pregovora, posredovanjem ili na drugi pravno obvezujući način.

(3) Odredbe iz stavaka (1) i (2) ovoga članka odnose se i na pravne sljednike osobe koja je stekla poluvodički proizvod na kojem postoje isključiva prava iz zaštićene topografije.

POGLAVLJE IX. ISCRPLJENJE PRAVA

Članak 18.
(Iscrpljenje prava)

Iscrpljenje isključivih prava na davanje odobrenja ili zabranjivanje radnji navedenih u članku 15. stavak (1) ovoga zakona nastupa u trenutku stavljanja zaštićene topografije ili poluvodičkoga proizvoda proizvedenoga uporabom zaštićene topografije u promet u Bosni i Hercegovini od nositelja isključivih prava ili uz njegovo izričito odobrenje.

POGLAVLJE X. TRAJANJE ISKLJUČIVIH PRAVA

Članak 19.
(Trajanje prava)

Isključiva prava iz zaštićene topografije nastaju nastupanjem ranijega od sljedećih nadnevaka:

- a) nadnevka prvoga komercijalnoga iskorištavanja topografije bilo gdje u svijetu, ili
- b) nadnevka podnošenja prijave za registraciju topografije Institutu.

POGLAVLJE XI. PRESTANAK ISKLJUČIVIH PRAVA

Članak 20.
(Prestanak prava)

(1) Isključiva prava prestaju vrijediti istekom roka od 10 godina, računajući od nastupanja ranijega od sljedećih nadnevaka:

- a) konca kalendarske godine u kojoj se topografija počela prvi put komercijalno iskorištavati bilo gdje u svijetu, ili
- b) konca kalendarske godine u kojoj je podnesena uredna prijava za registraciju topografije.

(2) Ako topografija nije bila komercijalno iskorištavana bilo gdje u svijetu, isključiva prava istječu nakon isteka 15 godina od dana njezinoga prvoga fiksiranja ili kodiranja, ako u tome roku ne bude podnesena uredna prijava za njezinu registraciju.

Članak 21.
(Istek roka za prijavu)

Prijava za registraciju topografije ne može se podnijeti nakon isteka roka od dvije godine od nadnevka početka prvoga komercijalnoga iskorištavanja topografije bilo gdje u svijetu.

Članak 22.
(Označavanje topografije)

Za vrijeme trajanja isključivih prava nositelj registrirane topografije ima pravo označavati poluvodički proizvod koji je proizveden uporabom registrirane topografije velikim slovom "T".

POGLAVLJE XII. PROMET PRAVA

Članak 23.
(Prijenos prava)

- (1) Nositelj isključivoga prava može pod uvjetima utvrđenim ovim zakonom i drugim propisima prenijeti u cjelini ili djelomično svoje pravo.
- (2) Odredba stavka (1) ovoga članka odnosi se i na podnositelja prijave.
- (3) Za valjanost prijenosa prava potrebit je pisani oblik. Prema savjesnim trećim osobama prijenos ima pravno djelovanje od dana upisa u registar.
- (4) Tužba zbog povrede prava može se podnijeti protiv dosadašnjega nositelja prava do upisa prijenosa prava u registar.
- (5) Upis prijenosa prava vrši se na zahtjev jedne od stranaka i objavljuje u „Službenome glasniku Instituta“ i na web-stranici Instituta.

Članak 24.
(Licenca)

- (1) Za ugovorno iskorištavanje topografije zaključuje se ugovor o licenci, sukladno ovome zakonu i drugim propisima.
- (2) Odredba stavka (1) ovoga članka odnosi se i na podnositelja prijave.
- (3) Ako je topografiju prijavilo više osoba ili je topografija registrirana na više osoba, za ugovor o licenci potrebna je suglasnost svih tih osoba.
- (4) U ugovoru o licenci ništava je svaka odredba koja bi korisniku licence postavljala ograničenja koja ne proizlaze iz prava koje je predmet ugovora, niti su potrebna za ostvarenje toga prava.
- (5) Upis licence u registar vrši se na zahtjev jedne od ugovornih stranaka i objavljuje u „Službenome glasniku Instituta“ i na web-stranici Instituta.
- (6) Licenca koja nije upisana u registar licenci kod Instituta nema pravno djelovanje prema trećim osobama.

Članak 25.
(Prinudna licenca)

- (1) Sud Bosne i Hercegovine je isključivo nadležan i može izdati prinudnu licencu na zahtjev zainteresirane osobe kada se ustupanje prava, poslije neuspješnih napora te osobe a sukladno dobrim poslovnim običajima za pribavljanjem dozvole, smatra neophodnim vidom osiguravanja vitalnih nacionalnih interesa.

- (2) Prinudna licenca može se iskorištavati samo na teritoriju Bosne i Hercegovine.
- (3) Stjecatelj prinudne licence obvezno treba platiti pravičnu naknadu nositelju prava.
- (4) Prinudna licenca ne može biti isključiva i njezino trajanje je vezano isključivo uz trajanje razloga zbog kojih je odobrena.
- (5) Prinudna licenca ne može se prenositi.
- (6) Prinudna licenca se upisuje u registar licenci kod Instituta i objavljuje u "Službenome glasniku Instituta" i na web-stranici Instituta.

POGLAVLJE XIII. GRAĐANSKOPРАВNA ZAŠTITA

Članak 26. (Povreda prava)

- (1) Nositelj isključivih prava iz zaštićene topografije čija su prava povrijeđena može zahtijevati, uz naknadu štete, poduzimanje mjera u svrhu zabrane povrede i sprečavanja daljnega povređivanja svojih isključivih prava.
- (2) Osoba koja povređuje isključiva prava koja proizlaze iz zaštićene topografije odgovara za štetu prema općim načelima o naknadi štete.
- (3) Odredba iz stavka (1) ovoga članka primjenjuje se i na pravne sljednike nositelja zaštićene topografije.
- (4) U postupku zbog povrede prava iz zaštićene topografije shodno se primjenjuju odredbe Zakona o industrijskome vlasništvu u Bosni i Hercegovini kojima se uređuje ovo područje.

Članak 27. (Privremene mjere)

- (1) Sud može, na zahtjev podnositelja, odrediti žurne i učinkovite privremene mjere u svrhu sprečavanja povrede isključivih prava nositelja topografije a osobito u svrhu sprečavanja ulaska robe u trgovačke kanale, uključujući uvoz robe odmah nakon carinskoga postupka, te u svrhu očuvanja relevantnih dokaza u svezi sa vjerojatnom povredom.
- (2) Postupak po zahtjevu je žuran.
- (3) U postupku određivanja privremenih mjera i osiguravanja dokaza postupa se suglasno odredbama Zakona o industrijskome vlasništvu u Bosni i Hercegovini kojima se uređuje ovo područje.

POGLAVLJE XIV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 28. (Zastupanje u postupku registracije)

Odredbe Zakona o industrijskome vlasništvu u Bosni i Hercegovini koje se odnose na zastupanje u postupku primjenjuju se na odgovarajući način na topografije koje su predmet uređivanja ovoga zakona.

Članak 29. (Primjena Zakona)

Odredbe ovoga zakona primjenjuju se samo na topografije nastale nakon nadnevkva njegove primjene.

Članak 30.
(Propisi za primjenu ovoga zakona)

Direktor Instituta donijet će provedbene propise u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Članak 31.
(Stupanje na snagu i početak primjene Zakona)

Ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objavljivanja u "Službenome glasniku BiH" a primjenjuje se nakon isteka šest mjeseci počevši od dana stupanja na snagu.

PSBiH broj ____
Nadnevak: _____
Sarajevo

Predsjedatelj
Zastupničkoga doma
Parlamentarne skupštine BiH
Beriz Belkić, v.r.

Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
Ilija Filipović, v.r.

O B R A Z L O Ž E N J E

PRIJEDLOGA ZAKONA O ZAŠTITI PLANOVA RASPOREDA INTEGRIRANIH SKLOPOVA

I. PRAVNI TEMELJ ZA DONOŠENJE ZAKONA

- *Ustav Bosne i Hercegovine*
Člankom IV.4.a) Ustava Bosne i Hercegovine Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine je mjerodavna za donošenje zakona koji su potrebiti za provedbu odluka Predsjedništva ili za obnašanje funkcija Skupštine prema ovome ustavu.
- *Zakon o vanjskotrgovinskoj politici BiH* ("Službeni glasnik BiH" br. 7/98 i 35/04)
Člankom 30. Zakona utvrđeno je da su prava intelektualnoga vlasništva vezana za vanjsku trgovinu u mjerodavnosti institucija Bosne i Hercegovine.
- *Zakon o osnutku Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine* ("Službeni glasnik BiH" broj 43/04)
U članku 1. Zakona utvrđeno je da se utemeljuje Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine kao samostalna državna upravna organizacija, uređuju njegov položaj, mjerodavnost i ovlasti, kao i druga pitanja značajna za ustrojstvo, funkcioniranje i rad Instituta.
U članku 7. stavak 1. točka aa) Zakona utvrđeno je da je Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine u području zaštite industrijskoga vlasništva mjerodavan za vođenje upravnih poslova za zaštitu topografije poluvodičkih proizvoda (Layout-Design).
U istome članku stavak 1. cc) Zakona utvrđeno je da poslovi u području zaštite intelektualnoga vlasništva obuhvaćaju pripremanje bilateralnih i multilateralnih sporazuma, konvencija, aranžmana, zakona i drugih propisa iz područja intelektualnoga vlasništva.

II. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Pristupanje Svjetskoj trgovinskoj organizaciji (WTO) jedan je od prioriteta Bosne i Hercegovine u naporima da rekonstruira pravni i ekonomski sustav i stvori kompatibilni institucionalni okvir u svrhu uspostave trgovinskih odnosa među državama članicama WTO-a. Sve države članice su obvezne ispuniti uvjete sadržane u Sporazumu o osnutku Svjetske trgovinske organizacije (WTO) i njemu pridruženim pravnim instrumentima uključenim u anekse I, II. i III. (Multilateralni trgovinski sporazumi). Aneksom IC, koji čini Sporazum o trgovinskim aspektima prava intelektualnoga vlasništva (u daljnjem tekstu: TRIPS sporazum), utvrđene su obveze država članica u svrhu osiguranja efikasne i odgovarajuće zaštite prava intelektualnoga vlasništva. U članku 35. TRIPS sporazuma utvrđeno je da su "članice suglasne da će pružiti zaštitu za planove rasporeda (topografije) poluvodičkih proizvoda sukladno člancima 2. do 7. (osim stavka 3. članak 6), članku 12. i stavku 3. članka 16. Ugovora o intelektualnome vlasništvu u svezi s integriranim sklopovima i, osim toga, pridržavati se odredaba koje slijede u Sporazumu".

Na temelju Prijedloga Europskoga povjerenstva SEC (2005) 1422 i Odluke Vijeća EU 2006/55/EC od 30. siječnja 2006. pripremljen je i usvojen Program realizacije kratkoročnih i srednjoročnih prioriteta iz dokumenta "Europsko partnerstvo sa BiH" sa vremenskim rasporedom i specifičnim mjerama. Navedenim dokumentom i dokumentom Generalni akcijski plan implementacije srednjoročne razvojne strategije BiH (PRSP) za 2004-2007. jedan od prioriteta u području intelektualnoga vlasništva grupiran je u skupinu usklađivanja postojeće i donošenja nove legislative bazirane na zakonodavstvu Europske unije u okviru kojeg je prihvaćeno da se pristupi Ugovoru o intelektualnome vlasništvu u svezi s integriranim sklopovima a, također, i da se do konca veljače 2007. godine donese Zakon o zaštiti planova rasporeda integriranih sklopova.

Zakonom je potrebno osigurati zaštitu topografija poluvodičkih proizvoda posebice u svrhu usklađivanja zakonodavstva u području intelektualnoga vlasništva Bosne i Hercegovine sa međunarodnim standardima a, također, i u svrhu otvaranja mogućnosti poticanja i ostvarivanja širih gospodarskih odnosa u području elektroničke industrije, gdje se zahtijeva veća pravna zaštita čovjekovoga stvaralaštva.

Ugovorom o intelektualnome vlasništvu u svezi s integriranim sklopovima (Treaty on Intellectual Property in Respect of Integrated Circuits, Washington, 1989) uređuju se pravna narav i predmet zaštite (Layout-Design) topografije poluvodičkih proizvoda, odgovarajuće mjere koje članice moraju posebice predvidjeti u svome zakonodavstvu za sprečavanje djela koja se smatraju nezakonitim, te obujam, trajanje i pravni oblik zaštite. Predsjedništvo Bosne i Hercegovine na sjednici održanoj 27. srpnja 2006. godine donijelo je odluku o ratifikaciji Ugovora o intelektualnome vlasništvu u svezi s integriranim sklopovima.

Zaštita topografija poluvodičkih proizvoda nije pravno regulirana važećim zakonodavstvom u Bosni i Hercegovini. Imajući u vidu obvezu da se donese zakon kojim bi se regulirala zaštita planova rasporeda integriranih sklopova, smatra se da je neophodno donošenje zakona u tekstu kako je predloženo.

Prijedlog Zakona usklađen je s odredbama Sporazuma o trgovinskim aspektima prava intelektualnoga vlasništva, kao i s odredbama međunarodnoga ugovora o intelektualnome vlasništvu koji se odnosi na topografiju poluvodičkih proizvoda.

Donošenjem predloženog zakona stvorile bi se pretpostavke za:

- uspostavu cjelovitoga i jedinstvenoga bosanskohercegovačkoga sustava prava industrijskoga vlasništva;
- ispunjavanje Bosne i Hercegovine zahtjeva u odnosu na određene međunarodne ugovore i sporazume, primjerice, WTO/TRIPS (Sporazum o trgovinskim aspektima prava intelektualnoga vlasništva), što Bosnu i Hercegovinu vodi prema strateškome cilju pristupanja WTO-u, te uključenja u europske integracije;
- doprinos stvaranju preduvjeta za prilagodbu gospodarstva Bosne i Hercegovine suvremenim gospodarstvima, posebice gospodarstvu Europske unije.

III. PITANJA KOJA SE RJEŠAVAJU PREDLOŽENIM ZAKONOM

Zakonom o zaštiti planova rasporeda integriranih sklopova uređuju se:

1. uvjeti zaštite i pravo na zaštitu planova rasporeda integriranih sklopova,
2. postupak za zaštitu planova rasporeda integriranih sklopova s međunarodnim normama uvriježenim u tome području,
3. osiguranje uvjeta domaćim i stranim prijaviteljima topografije za ujednačavanje u pravima na efikasan i jeftin postupak,
4. podizanje razine i rezultata Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine, te postavljanje Instituta u razinu s uvaženim institutima za ovo područje u svijetu,
5. uspostava sustava zaštite planova rasporeda integriranih sklopova u Bosni i Hercegovini putem uređenja sljedećih bitnih pretpostavki:
 - prava na zaštitu,
 - uvjeta i postupka ostvarivanja zaštite,
 - učinaka zaštite određenjem isključivih prava i ograničenja,
 - početka i trajanja zaštite,
 - registra zaštićenih topografija,
 - iscrpljenja prava,
 - prometa prava,
 - građanskopravne zaštite, te
 - stupanja na snagu i primjene Zakona.

IV. OBJAŠNJENJA ODREDBA PREDLOŽENOGA ZAKONA

Materija koja se uređuje Zakonom o zaštiti planova rasporeda integriranih sklopova razdijeljena je u četrnaest poglavlja.

Poglavlje prvo sadržava opće odredbe (članci 1. do 2), poglavlje drugo odredbe o uvjetima i pravu na zaštitu (članci 3. do 5), poglavlje treće odredbe o postupku za registraciju topografije (članci 6. do 9), poglavlje četvrto odredbu o registraciji i objavi registrirane topografije (članak 10), poglavlje peto odredbu o sadržaju registra topografija (članak 11), poglavlje šesto odredbu o obvezi plaćanja upravne pristojbe i naknade troškova postupka (članak 12), poglavlje sedmo odredbe o postupku i uvjetima za proglašavanje ništavim rješenja o registraciji topografije (članci 13. do 14), poglavlje osmo odredbe o isključivim pravima, ograničenju prava i uvjetima za komercijalno iskorištavanje topografije bez dozvole (članci 15. do 17), poglavlje deveto odredbu o iscrpljenju prava (članak 18), poglavlje deseto odredbu o trajanju prava iz zaštićene topografije (članak 19), poglavlje jedanaesto odredbe o uvjetima prestanka isključivih prava (članci 20. do 22), poglavlje dvanaesto odredbe o prometu prava i prinudnoj licenci (članci 23. do 25), poglavlje trinaesto odredbe o građanskopravnoj zaštiti u slučaju povrede isključivih prava (članci 26. do 27) i poglavlje četrnaesto prijelazne i završne odredbe (članci 28. do 31).

Poglavlje I: Opće odredbe

U poglavlju I. (članci 1. i 2) sadržane su odredbe kojima se uređuju predmet uređenja ovim zakonom i propisi kojima se utvrđuje značenje određenih izraza uporabljenih u ovome zakonu.

Poglavlje II: Uvjeti zaštite i pravo na zaštitu

U poglavlju II. (članci 3. do 5) sadržane su odredbe kojima se utvrđuju uvjeti zaštite topografije poluvodičkoga proizvoda, uređuje krug titulara isključivih prava na topografiju, te prava stranih osoba na zaštitu topografije integriranih sklopova u Bosni i Hercegovini.

Poglavlje III: Postupak za registraciju topografije poluvodičkoga proizvoda

U poglavlju III. (članci 6. do 9) sadržane su odredbe o mjerodavnosti Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine kao institucije za provedbu postupka za registraciju topografije poluvodičkih proizvoda, uvjeti za ostvarenje zaštite u postupku pred Institutom, te postupak ispitivanja prijave za registraciju topografije.

Posebice se u članku 7. određuje koje sastojke mora sadržavati prijava, te obveza direktora Instituta da donese provedbene propise kojima se uređuju pitanja postupka koji se vodi pred Institutom, kao i oblik i način podnošenja prijave.

U članku 8. određuje se pravo podnositelja prijave da određene dijelove prijave učini nedostupnim javnosti ukoliko imaju karakter poslovne tajne.

Poglavlje IV: Registracija i objava registrirane topografije

U poglavlju IV. (članak 10) uređuju se uvjeti za dodjelu rješenja o registraciji topografije poluvodičkoga proizvoda od Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine, te obveza upisa u registar topografija i objavljivanje podataka iz registrirane topografije u „Službenome glasniku Instituta“ i na web-stranici Instituta.

Poglavlje V: Registar topografija poluvodičkoga proizvoda

U poglavlju V. (članak 11) uređuju se mjerodavnost Instituta za vođenje registra topografija poluvodičkih proizvoda u elektronskom obliku, te podaci koji se obvezno upisuju u registar. Također, određuje se mjerodavnost direktora Instituta da propiše sadržaj formulara i način vođenja registra.

Poglavlje VI: Plaćanje upravnih pristojbi i naknada troškova postupka

U poglavlju VI. (članak 12) uređuje se obveza plaćanja upravnih pristojbi i naknada troškova postupka za radnje poduzete u postupku pred Institutom, za registraciju i održavanje vrijednosti topografije. Upravna pristojba i naknada posebnih troškova postupka uređuju se posebnih propisima.

Poglavlje VII: Proglašavanje ništavim rješenja o registraciji topografije

U poglavlju VII. (članak 13) uređuju se institut proglašavanja ništavim rješenja o priznavanju prava na topografiju, te uvjeti pod kojima se može proglasiti ništavim rješenje. U članku 14. određuju se osobe ovlaštene za pokretanje postupka, i to Institut po službenoj dužnosti, svaka fizička i pravna osoba ili javni pravobranitelj, za sve vrijeme trajanja vrijednosti topografije.

Poglavlje VIII: Učinci zaštite i ograničenja

U poglavlju VIII. (članak 15) utvrđuju se isključiva prava nositelja na zaštićenu topografiju, i to pravo davanja odobrenja ili zabranjivanja radnje umnožavanja topografije poluvodičkoga proizvoda, radnje uvoza, prodaje ili drugoga načina stavljanja u promet topografije poluvodičkoga proizvoda ili proizvoda proizvedenoga uporabom zaštićene topografije s time što se isključiva prava ne odnose ni na koji koncept, postupak, sustav, tehniku proizvodnje topografije poluvodičkoga proizvoda ili informaciju sadržanu u topografiji, nego samo na topografiju kao takvu.

U članku 16. preciziraju se radnje koje se mogu poduzeti bez odobrenja nositelja isključivih prava, kao radnja umnožavanja zaštićene topografije za osobne potrebe u nekomercijalne svrhe, radnja umnožavanja zaštićene topografije u svrhu analiziranja, istraživanja, procjene ili učenja o konceptima, procesima, sustavima ili tehnikama sadržanim u topografiji ili same topografije poluvodičkoga proizvoda. Posebice se uređuju pravo treće osobe koja na temelju procjene ili analize zaštićene topografije (prva topografija) stvori topografiju koja ispunjava uvjet izvornosti (druga topografija), te dopustivost poduzimanja određenih radnji iz prava na drugu topografiju.

U članku 17. uređuju se pravo koje se odnosi na uvjete pod kojima se učinak zaštite neće protezati na fizičku ili pravnu osobu koja je u dobroj vjeri stekla poluvodički proizvod koji sadržava zaštićenu topografiju i koja je proizvod distribuirala bez odobrenja nositelja prava, kao i propisi u svezi sa postupanjem koje može poduzeti nositelj prava zaštićene topografije kada je odnosna osoba saznala ili kada je imala razlog vjerovati da je riječ o zaštićenoj topografiji.

Poglavlje IX: Iscrpljenje prava

U poglavlju IX. (članak 18) uveden je novi institut u području industrijskoga vlasništva koji je oblikovala sudbena praksa Suda Europske zajednice, tzv. iscrpljenje prava, a koji znači da nositelj prava iscrpljuje svoja isključiva prava na davanje odobrenja ili zabranjivanje radnji navedenih u članku 15. stavak (1) ovoga zakona nakon što je zaštićeni proizvod prvi put stavljen na tržište od nositelja prava ili uz njegovo izričito odobrenje.

Poglavlje X: Trajanje isključivih prava

U poglavlju X. (članak 19) uređuje se trajanje prava na zaštitu koje nastupa od nadnevka prvoga komercijalnoga iskorištavanja topografije bilo gdje u svijetu, ili nadnevka podnošenja prijave za registraciju topografije kod Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine.

Poglavlje XI: Prestanak isključivih prava

U poglavlju XI. (članak 20) uređuje se da isključiva prava na topografiju prestaju vrijediti istekom roka od 10 godina, računajući od nastupa ranijega od sljedećih nadnevaka; konca kalendarske godine u kojoj se topografija počela prvi put komercijalno iskorištavati bilo gdje u svijetu, ili konca kalendarske godine u kojoj je podnesena uredna prijava kod Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine. Uređuje se trajanje topografije koja nije bila komercijalno iskorištavana bilo gdje u svijetu, a koja prava istječu nakon isteka 15 godina od dana njezinoga prvoga fiksiranja ili kodiranja, ako u tome roku ne bude podnesena uredna prijava za njezinu registraciju.

U članku 21. uređuju se uvjeti pod kojima se ne može podnijeti prijava za registraciju kod Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine.

U članku 22. uređuje se pravo nositelja prava za označavanje topografije velikim slovom "T" za vrijeme trajanja isključivoga prava.

Poglavlje XII: Promet prava

U poglavlju XII. (članci 23. do 25) uređuju se oblici i uvjeti prometa prava na topografiju, odnosno pod kojim uvjetima nositelj isključivoga prava može prenositi ili ustupati svoje pravo trećim osobama. Posebice se u članku 25. uređuju uvjeti za izdavanje prinudne licence i mjerodavnost Suda Bosne i Hercegovine za njezino izdavanje.

Poglavlje XIII: Građanskopravna zaštita

U poglavlju XIII. (članak 26) uređuju se mjere koje može poduzeti osoba čija su prava iz zaštićene topografije povrijeđena, te shodna primjena Zakona o industrijskome vlasništvu u Bosni i Hercegovini u postupcima zbog povrede prava kojima se uređuje ovo područje.

U članku 27. uvodi se institut određivanja privremenih mjera u svrhu sprečavanja povrede isključivih prava nositelja topografije, a osobito u svrhu sprečavanja ulaska robe u trgovačke kanale, uključujući uvoz robe odmah nakon carinskoga postupka, te u svrhu očuvanja relevantnih dokaza u svezi sa vjerojatnom povredom. Istim člankom predviđa se shodna primjena Zakona o industrijskome vlasništvu u Bosni i Hercegovini kojim se uređuje ovo područje.

Poglavlje XIV: Prijelazne i završne odredbe

U poglavlju XIV. (članci 28. do 31) uređuje se shodna primjena odredaba Zakona o industrijskome vlasništvu u BiH u postupcima zastupanja, primjena ovoga zakona na topografije nastale nakon nadnevka njegove primjene, obveza direktora Instituta da donese provedbene propise u roku od šest mjeseci od dana njegova stupanja na snagu, te stupanje na snagu i primjena Zakona.

U članku 31. propisuje se da ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana od dana njegova objavljivanja u „Službenome glasniku BiH“ a da će se primjenjivati nakon isteka roka od šest mjeseci počevši od dana stupanja na snagu.

V. OCJENA O FINACIJSKIM SREDSTVIMA POTREBITIM ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovoga zakona neće trebati osigurati posebna finacijska sredstva u proračunu Bosne i Hercegovine, odnosno u proračunu Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine.

Pravilnikom o unutarnjem ustroju Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine predviđeno je da će se za provedbu upravnoga postupka za zaštitu i registraciju topografije poluvodičkih proizvoda uposliti državni djelatnik u stalni radni odnos.

Upravne pristojbe i naknade posebnih troškova postupka koje će naplaćivati Institut u postupku zaštite i održavanja vrijednosti topografije uplaćivat će se na Jedinostveni račun Trezora Bosne i Hercegovine.